

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-198/02.05.2018г
НА РЕКТОРА НА МУ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“
ГР. ВАРНА,

РЕЦЕНЗИЯ

По

Конкурс за заемане на академична длъжност ПРОФЕСОР в областта на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по специалността ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ, шифър 03.01.33, за нуждите на: Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дермато-венерология, МФ, МУ Варна, УС по инфекциозни болести и паразитология и Първа клиника по инфекциозни болести към МБАЛ „Св Марина“ ЕАД, Варна, обявен в Държавен вестник брой 24/16.03.2018г

Автор на рецензията:

Проф. Д-р Марияна Стойчева Въртигова, дмн,

Ръководител Катедра по инфекциозни болести, паразитология и тропическа медицина, Медицински факултет, Медицински университет, Пловдив, определена за рецензент от Научно жури (протокол №1), назначено със Заповед на Ректора на МУ, Варна, № Р-109-198/02.05.2018г

В конкурса за „Професор“ по научната специалност „Инфекциозни болести“, шифър 03.01.33, участва един кандидат, Доцент, д-р Маргарита Димова Господинова-Близнакова, дм.

1. Кариерен профил на Доц. д-р Маргарита Димова Господинова-Близнакова, дм,

Университетско образование - шест годишен академичен курс Медицина 1980-1986г, Медицински университет, Варна, Диплома № 001260;
Специалност „Инфекциозни болести“ 1994г, Диплом № 44037,

Научни степени: ДОКТОР по научната специалност Инфекциозни болести; 03.01.33. Диплом № 33466; "; ВАК 2009, с дисертационен труд на тема „Проучвания върху особеностите в протичането на някои инфекциозни заболявания при възрастни над 60 години "

Научни звания: Асистент в Клиника по инфекциозни болести, Медицински университет-Варна 1991-1999г; **Старши асистент** в Клиника по инфекциозни болести, МУ-Варна 1999- 2003г. **Главен асистент** – 2003-2012г., **Доцент**, Клиника по инфекциозни болести, МУ, Варна, Диплом № 0009, 20.02, 2012г.,

Административни позиции

1986-1989 - ХЕИ град Добрич, лекар;
1989-2012 МБАЛ „Св. Марина“ ЕАД - Варна, лекар - ординатор;
2005-2012 - МБАЛ „Св. Марина“ ЕАД - Варна; Началник на I отделение на Инфекционна клиника;
2012 - Началник на Клиника по инфекциозни болести, МБАЛ „Св. Марина“ ЕАД - Варна;
2012 - Ръководител УНС по инфекциозни болести към Медицински университет-Варна;
2012-2015 - Ръководител на Катедрата по Инфекциозни болести, епидемиология и тропическа медицина към Медицински университет-Варна;
2015 - досега - Ръководител на Катедрата по Инфекциозни болести, паразитология и дермато-венерология към Медицински университет-Варна;

2. Общо описание на представените материали по конкурса

Приложените документи за участие в конкурса са оформени и комплектовани, според изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и правилника на МУ „Проф.д-р Параскев Стоянов“, Варна, 2016 г. Съгласно чл. 100 от Правилника за развитието на академичния състав на МУ гр. Варна относно регламента за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ са необходими: придобита ОНС „ДОКТОР“ по специалността Инфекциозни болести; заемана повече от 7 години длъжност ДОЦЕНТ по Инфекциозни болести; учебна натовареност над 100 часа; издаден монографичен труд; представени повече от 25 оригинални научни трудове (публикации), след придобиването на научното звание „ДОЦЕНТ“; научно ръководство на ≥ 3 докторанти.

Доцент, Д-р Маргарита Димова Господинова-Близнакова, дм, е автор на 137 публикации и има над 60 участия в научни конгреси и конференции у нас и в чужбина.

В конкурса за професор, тя участва със 71 научни публикации, разработени след заемане на академична длъжност „Доцент“ които подлежат на рецензиране. От тях, 53 пълнотекстови (46 в български учебници и списания, 7 в чужди списания; 3 под печат) и 18 резюмета от участия в научни форуми отпечатани в сборници *Резюмета*.

От реалните публикации в списания и сборници, доц. Господинова е: първи и самостоятелен автор в 28 /52,83%/, втори автор в 12 /22,64%/ и част от авторския колектив в 13 /24,53%/.

В публикуваните резюмета на научни трудове, разпределението е както следва: първи и самостоятелен автор доц. Господинова е: в 9 /50,0%/, втори автор в 3 /16,67%/ и част от авторския колектив в 6 /33,33%/

Материалите по конкурса са представени изключително коректно и прецизно, изцяло съобразно изискванията на правилника, което улеснява тяхната оценка.

2.1. Научните трудове се разпределят както следва:

2.1.1. Монографичен труд за придобиване на АД „професор“ (I.1)

2.1.2. Участие в учебници и учебни помагала по инфекциозни болести: **13** (II – „**Зоонози при човека и животните**“ 2012г, Медицина и физкултура ISBN 978 954 420 298-9 под редакцията на проф Св Мартинов и доцент Р Комитова, (II. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), „**Инфекциозни болести за медици**“, под редакцията на доцент Р Комитова, Медицина и физкултура, 2014 ISBN 978 954 420 306-1 (II. 8, 9, 10, 11, 12), „**Учебник по инфекциозни болести за медицински специалисти**“ под редакцията на проф М Стойчева, Литера принт Стара Загора, 2017г, ISBN 978 954 487 148-2 (II.13).

2.1.3.Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници:

2.1.3.1.В национални медицински списания – 32 (III. 1-32)

2.1.3.2. В международни медицински списания – 7 (IV. 1-7)

2.1.3.3. Резюмета публикувани в научни списания и сборници:

В национални медицински списания – 14 (V. 1-14)

В международни медицински списания – 4 (VI. 1- 4)

Публикациите са в престижни български списания – „Наука Инфектология и паразитология“; „Scripta Scientifica Medica“, „ Scripta scientific Medicinae Dentalis“, „Мед инфо“, „Обща медицина“, „Детски инфекциозни болести“ и в чужди списания - „Therapeutic Advances in Infectious Disease“, „Integrative Food, Nutrition and Metabolism“ и др.

Публикационната активност е равномерно разпределена в годините, което предполага, че научната продукция е резултат от добре планирани изследвания, проведени в сътрудничество с авторитетни български учени дерматолози, педиатри, невролози и инфекционисти.

3. Научна активност. Доц. М Господинова има участия в 53 Национални конгреси и конференции, и 7 конгреси, симпозиуми и конференции в чужбина, на които е докладвала резултати от своите проучвания. Бих искала да отбележа изключително активното участие на Доц. М Господинова на Националните конференции и симпозиуми по инфекциозни болести. Тя винаги се включва в научните форуми с по няколко научни разработки и прави достойствие на инфекционистите в България направленията в които тя и екипът на Катедрата работят. Научните съобщения на доц. М. Господинова са задълбочени и прецизни, касаят актуални проблеми на инфекциозната патология, и са представени на високо ниво.

4. Цитирания: Научните трудове на доц. Господинова са цитирани 37 пъти, от които 32 цитирания от български автори, а 5 са открити в чуждестранната медицинска литература (Справка от ЦМБ, гр. София, въз основа на заявена цитатна справка № РТ 38/13.02.2018г).

5. Импакт факторът от публикациите на доц. Господинова е **7,936**. (Справка: БИО на Библиотеката на МУ – Варна).

6. Научни и научно-приложни приноси. Значимост и актуалност.

Научните разработки на доц. М. Господинова обхващат всички направления на инфектологията, като най-детайлни и многобройни, и със значим принос са тези са в областта на инфекциозните болести при възрастни, емергентни инфекции, въздушно-капкови и невроинфекции, миксти форми на инфекциозните болести, чревни инфекции и вирусни хепатити.

Представените научни трудове са обособени тематично в следните научни направления:

Трудове в областта на тропическите и трансмисивни инфекциозни заболявания.

Монографията **Зика треска** (ЗТ) е представена на 215 стандартни страници, с книгопис включващ 172 литературни източници. Монографията е систематичен обзор върху отново появяващо се заболяване, с огромно социално значение, предвид нарастващата честота на случаите, регистриране в страните с умерен климат и усложненията, които предизвиква, повлияващи живота на болния. ЗТ е многоаспектно разгледана с акцент върху епидемиологията и клиниката. Представена е актуална информация за ендемичните огнища, пътищата, резервоарите и векторите на предаване на причинителя. Критичният анализ на литературните данни дава основание на автора да приеме, че „ЗТ е природоогнищна зооноза, която при определени условия преминава в антропоноза“. Съществен принос е широката диференциална диагноза с други инфекциозни заболявания, протичащи със сходна клинична картина. Предложените диагностични и терапевтични алгоритми при фебрилен пациент, завръщащ се от чужбина, разширяват обхвата на научния труд и подпомагат ранната и адекватна диагноза. Изключително полезни за клиничната практика са и предложените протоколи за поведение на лекаря при случай на ЗТ, включително и на вродената форма на болестта. Монографичният труд е полезен за клиницисти от различни медицински специалности – инфекционисти, вирусолози, невролози, педиатри, неонатолози, акушер-гинеколози и други, допринасяйки за изясняване клиничния ход на ЗТ и насочване на диагностичното мислене към нея, и неврологичните усложненията (Guillain–Barre синдром и микроцефали) с които се асоциира.

Трайният интерес на автора към тропическите и трансмисивни инфекциозни заболявания, личи от разработките ѝ в книги и учебник по инфекциозни болести за медици (II. 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12). Представени са редица социално значими и особено опасни инфекции като петнист тиф (епидемичен и ендемичен), марсилска треска, ку-треска, петниста треска на Скалистите планини, треска цуцугамуши, мелиоидоза. Въпреки че голяма част от посочените заболявания са необичайни за страната ни, те са особено актуални за съвременния свят, предвид настъпващите климатични

промени, масовия международен транспорт, падането на границите и интензивния туризъм към различни екзотични дестинации с навлизането на човека в ареала на разпространение на причинителите и резервоарите на тези инфекциозни заболявания и реалните възможности всеки причинител да бъде открит във всяка точка на земното кълбо!

Към научните приноси в сферата на тропическата медицина особено място заема и представената обзорна статия, разискваща **маларията** като актуален проблем при корабоплаване и морски туризъм (III. 28).

В научните трудове, касаещи протичането на зооантропонозите (II. 1, 2, 3, 4, 7, 12, 13; III. 11, 16, 18) се дискутират проблемите на някои от най-важните за територията на Р България зооантропонози: Ку-треска, Марсилска треска, листериоза, салмонелози. Прецизността в представянето на симптоматиката, актуалният диагностичен и терапевтичен подход в разработените материали, допринасят за качествената подготовка на лекари и медицински специалисти по проблемите на инфектологията.

С научно-приложен принос са разработките върху бруцелозата в съседните на РБългария държави – Р Гърция и Турция. Реалните възможността за внос на заболяването у нас, както се е случвало не веднъж, правят проучванията особено актуални.

Протичането на инфекциозните заболявания, в ерата на глобализацията (III. 15, 23; IV. 4) Анализирани са очакваните в бъдеще изменения в заболяемостта и епидемиологичната характеристика на различни инфекциозни болести, базирайки се на историческите сведения за еволюцията на микроорганизмите и отчитайки настоящия етап от тяхното развитие. Направеният задълбочен литературен обзор по проблема дава основание на автора да изкаже становището, че инфекциозните болести ще продължат да бъдат изключително важни в социалноикономически и здравен аспект.

Повишената продължителност на човешкия живот в съвременния свят и бързото развитие на трансплантологията поставят нови проблеми пред инфектологията, с възможността за трансфер на латентни инфекциозни патогени от донора към реципиента. Принос с научно-приложен характер са представената обобщена информация за най-честите причинители на

заболявания в подобна ситуация и предложеният алгоритъм за диагностично – терапевтично поведение.

Трудове, свързани с изследвания върху съвременните аспекти на възпалителния процес при инфекциозни заболявания

Редица проучвания са насочени към някои параметри на възпалителния процес при болни с остри инфекциозни заболявания. В три научни трудове (III.30, 31, IV.6), авторът разглежда клиничната стойност на лабораторния показател серумен амилоид А протеин /SAA/. Този маркер е познат на медицина от години, но днес неговата роля се преоткрива и определянето на серумните му нива става неразделна част от изследванията при инфекциозно болни.

Катедрата има традиции в изследване нивата на **микроелементи и витамини, в хода на чревни инфекции с диарийен синдром** Zn, Vit D (III.13; IV.1). Изтъква се необходимостта от включването им в терапевтичния комплекс на болни с диарийен синдром.

Интересни данни с приносен характер предлага и литературният обзор, отчитащ мястото на фекалния калпротектин в диагностика на чревните инфекции с диарийен синдром (IV.5).

Проведено е мащабно проучване върху 363 деца на възраст до 5 години, пролежали в Клиниката по инфекциозни болести с диагноза ротавирусен гастроентерит /РВГЕ/, отчитайки лекото протичане при пациентите, профилаксирани дори с една доза ваксина.

Разгледани са **бъбречните увреждания** развиващите се в хода на чревни инфекции с диарийен синдром, CMV инфекция, скарлатина, варицела и се подчертава необходимостта от тясно мониториране на бъбречната функция при инфекциозните заболявания.

Доцент М. Господинова има разработки и извън специалността инфекциозни болести. Заедно с колектив от дерматолози участва в проучване на епидермофитозата и онихомикозата сред български мъже. Потвърждава се значимостта на Zn и Zn съдържащите препарати за поддържане хомеостазата на кожата.

7. Учебно-преподавателска дейност.

Преподавателската кариера на **Доц. М Господинова** стартира през 1991г в МУ, Варна, където последователно заема академичните длъжности: асистент, старши и главен асистент, а от 2012г е Доцент по инфекциозни болести. Доц М Господинова води упражнения и лекции на студенти по медицина в V и VI курс, по дентална медицина в IV курс, на български и английски език. Тя преподава още на III курс медицински сестри и акушерки, на бакалаври и магистри УЗГ към МУ Варна, на I и II курс инспектори по общественото здраве в Медицински колеж. Доц. Господинова води СИД по Тропическа медицина. Тя е научен ръководител на трима докторанти по Инфекциозни болести, двама от които успешно защитили докторска степен.

Доц. Д-р Господинова води основен лекционен курс за СДО, ръководи практическо обучение на специализанти по инфекциозни болести, педиатрия, неврология, епидемиология и обща медицина, взема активно участие в провеждането на семестриални и държавни изпити, участва в комисията за държавни изпити за придобиване на специалност по инфекциозни болести. Според приложената справка за **УЧЕБНАТА НАТОВАРЕНОСТ** аудиторната и учебна натовареност за последните 5 години възлиза на 1096 учебни часа и е напълно достатъчна за участие в настоящия конкурс.

8. Лечебна дейност. Доц. Господинова е Началник на Първа Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св Марина“ ЕАД от 2012г. което само по себе си е атестат за висок професионализъм. От 2011 година е включена в списъка на републиканските консултанти по инфекциозни болести за Североизточна България.

9. Допълнителни специализации и експертиза: Доц. Господинова е преминала курс на обучение по абдоминална ехография и отоскопия. През 2014 година участва в първия международен работен семинар по антитероризъм, проведен в УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна под патронажа на израелския посланик у нас и израелския институт по антитероризъм. От 2013 год. е включена в Национална експертна група за разработване на Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити. 2014 - Участие в Общинска епизоотична комисия (Заповед № 2400/16.07.2014 на Кмет на община Варна).

10. Участие в проекти: „ Контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити". Заповед № РД-02-23 от 11.02.2014 на Министерството на здравеопазването на Република България; с национално финансиране.

11. Участва в редакционната колегия на списание Наука Инфектология и Паразитология.

12. Участие в научни дружества: Член е на БЛС, БДИБ, ЮБДИЕП и контролната комисия на СУБ- Варна.

13. Заключение

Доц. Д-р Маргарита Господинова, дм, единствен кандидат в конкурс за академичната длъжност "Професор" по научната специалност "Инфекциозни болести" за нуждите на Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология и Първа клиника по инфекциозни болести при УМБАЛ „Св. Марина“ – ЕАД, гр. Варна отговаря на всички изисквания за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“. Кандидатът получава висока оценка за пълно съответствие спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгласно съответния регламент.

Доц. Д-р Маргарита Господинова е утвърден и отговорен професионалист в клиничната инфектология, с впечатляващи резултати при анализиране на теоретични и практически проблеми. Нейните оригинални научни и научно-приложни приноси и широката обществена организационна активност, покриват приетите науко-метрични показатели.

Имайки предвид цялостното развитие и личностни достойнства на изграден клиницист, учен и учител, с удоволствие и убеденост давам своята висока и положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на НЖ да гласуват положително, Доцент Д-р Маргарита Димова Господинова-Близнакова, дм да заеме академичната длъжност ПРОФЕСОР в професионално направление медицина, за нуждите на Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология и Първа клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, гр. Варна.

23.06.2018г

Рецензент: Професор, д-р Марияна Стойчева, дмн

гр. Пловдив

